WYMAGANIA EDUKACYJNE Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Klasa VIII szkoły podstawowej

Podręcznik: „Żyję i działam bezpiecznie”

Zakres ocen: 1- niedostateczny 2 – dopuszczający, 3 – dostateczny, 4 – dobry, 5 – bardzo dobry, 6 – celujący

Ocena niedostateczna – uczeń nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą

Zasady ogólne

Wymagania edukacyjne mają charakter narastający. Oznacza to, że uczeń otrzymujący ocenę wyższą powinien spełniać również wymagania przypisane ocenom niższym.

Przy ustalaniu oceny uwzględnia się przede wszystkim:

- znajomość i rozumienie podstawowych pojęć,
- umiejętność zastosowania wiedzy w sytuacjach praktycznych,
- prawidłowe wykonywanie czynności z zakresu bezpieczeństwa i pierwszej pomocy,
- samodzielność w rozwiązywaniu problemów,
- poprawność i logiczność wypowiedzi,
- umiejętność przewidywania skutków określonych działań,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń praktycznych.

dział/ocena	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	Celująca
Postępowanie w sytuacjach zagrożenia	-**rozpoznaje** podstawowe rodzaje zagrożeń; **wymienia** podstawowe numery alarmowe; **rozpoznaje** podstawowe sygnały alarmowe i znaki ewakuacyjne; **wskazuje** drogi ewakuacyjne w najbliższym otoczeniu; **wymienia** podstawowe zasady zachowania podczas pożaru, powodzi, burzy i wichury; **rozpoznaje** podstawowe zagrożenia związane z substancjami niebezpiecznymi; **wymienia** podstawowe zasady zachowania w przypadku zagrożenia terrorystycznego; **wykonuje** z pomocą nauczyciela podstawowe czynności podczas ewakuacji.	- **definiuje** podstawowe pojęcia związane z zagrożeniami i sytuacjami kryzysowymi; -**rozróżnia** sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze; - **opisuje** sposoby ogłaszania i odwoływania alarmów; - **opisuje** zasady prawidłowej ewakuacji; - **wskazuje** miejsce zbiórki po ewakuacji; - **opisuje** zasady postępowania podczas pożaru; - **rozpoznaje** podstawowe znaki ochrony przeciwpożarowej; - **wymienia** zagrożenia występujące podczas powodzi i ekstremalnych zjawisk pogodowych;- **opisuje** podstawowe zasady postępowania w miejscu wypadku komunikacyjnego; - **wyjaśnia** znaczenie zachowania spokoju podczas zagrożenia.	- **charakteryzuje** zagrożenia naturalne, techniczne i społeczne; - **analizuje** możliwe skutki wybranych zagrożeń; - **dobiera** właściwy sposób postępowania do rodzaju zagrożenia; - **wykonuje** podstawowe czynności podczas ewakuacji; - **wyjaśnia** zasady bezpiecznej ewakuacji; - **dobiera** odpowiedni sposób postępowania podczas pożaru; - **opisuje** sposoby ograniczania skutków powodzi i ekstremalnych warunków pogodowych; - **rozpoznaje** symbole dotyczące substancji niebezpiecznych; - **stosuje** zasady bezpieczeństwa w sytuacji wypadku komunikacyjnego; - **wyjaśnia** zasady zachowania w przypadku zagrożenia terrorystycznego.	- **analizuje** różne sytuacje zagrożenia i **dobiera** właściwy sposób postępowania; - **interpretuje** komunikaty alarmowe i ostrzegawcze; - **ocenia** prawidłowość przeprowadzonej ewakuacji; -**uzasadnia** konieczność przestrzegania zasad ewakuacji; - **dobiera** sposoby ochrony do rodzaju zagrożenia;- **analizuje** zagrożenia występujące w najbliższym otoczeniu; - **proponuje** działania ograniczające skutki określonego zagrożenia; - **rozwiązuje** sytuacje problemowe związane z zagrożeniami; - **uzasadnia** konieczność wykonywania poleceń służb ratowniczych	-**samodzielnie analizuje** złożone sytuacje zagrożenia; **opracowuje** plan postępowania na wypadek wybranego zagrożenia; - **projektuje** zasady bezpiecznego zachowania dla określonej grupy osób; **opracowuje** komunikat ostrzegawczy dotyczący wybranego zagrożenia; - **analizuje** błędy popełniane podczas ewakuacji i **proponuje** sposoby ich eliminowania; - **ocenia** skuteczność zaproponowanych działań ochronnych; - **łączy** wiedzę z różnych obszarów EDB podczas rozwiązywania sytuacji problemowych; **uzasadnia** dobór działań ochronnych w nowych i nietypowych sytuacjach.
Bezpieczeństwo państwa	- **definiuje** pojęcie bezpieczeństwa; **wymienia** podstawowe rodzaje	- **wymienia** rodzaje bezpieczeństwa; - **wyjaśnia** różnicę między	- **charakteryzuje** wybrane rodzaje bezpieczeństwa państwa; - **wyjaśnia**	- **analizuje** współczesne zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski; -	- **samodzielnie analizuje** złożone problemy dotyczące bezpieczeństwa

	bezpieczeństwa; - **wymienia** podstawowe zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa; - **wymienia** najważniejsze instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo; - **rozpoznaje** symbole państwowe RP; - **wymienia** podstawowe zadania Sił Zbrojnych RP; - **rozpoznaje** podstawowe zagrożenia w cyberprzestrzeni; - **wymienia** podstawowe zasady ochrony danych osobowych.	bezpieczeństwem osobistym a bezpieczeństwem państwa; - **wymienia** podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo Polski; - **opisuje** podstawowe zadania Sił Zbrojnych RP; - **wymienia** podstawowe rodzaje wojsk; - **wyjaśnia** znaczenie NATO dla bezpieczeństwa Polski; - **wymienia** zagrożenia występujące w cyberprzestrzeni; - **opisuje** zasady tworzenia bezpiecznych haseł; - **wyjaśnia** znaczenie ochrony prywatności w internecie.	zależności między bezpieczeństwem obywatela i państwa; - **opisuje** zadania instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo; - **charakteryzuje** rolę Sił Zbrojnych RP; - **wymienia i charakteryzuje** podstawowe rodzaje Sił Zbrojnych RP; - **wyjaśnia** znaczenie współpracy międzynarodowej dla bezpieczeństwa Polski; <b- **charakteryzuje** rolę NATO; - **rozpoznaje** zagrożenia związane z cyberprzestępczością; - **stosuje** zasady ochrony kont i urządzeń cyfrowych.	**wyjaśnia** zależności między bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym; - **charakteryzuje** system obronny państwa; - **analizuje** rolę Sił Zbrojnych RP; - **wyjaśnia** znaczenie współpracy międzynarodowej; - **analizuje** przykładowe cyberzagrożenia; - **rozpoznaje** próby phishingu i inne formy oszustw internetowych; <- **proponuje** sposoby ograniczania zagrożeń w cyberprzestrzeni; - **ocenia** wiarygodność informacji dotyczących bezpieczeństwa.	państwa; - **interpretuje** zależności między bezpieczeństwem jednostki, społeczeństwa i państwa; - **analizuje** funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa państwa; - **ocenia** znaczenie współpracy międzynarodowej dla bezpieczeństwa; - **analizuje** współczesne zagrożenia cybernetyczne; - **projektuje** zasady bezpiecznego korzystania z internetu dla określonej grupy; - **weryfikuje** wiarygodność informacji dostępnych w internecie; - **opracowuje** propozycje działań zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe.
Podstawy pierwszej pomocy	-**definiuje** pojęcie pierwszej pomocy; - **wymienia** podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas udzielania pomocy; - **podaje** numer alarmowy 112; - **rozpoznaje** osobę nieprzytomną; - **wymienia** podstawowe czynności wykonywane wobec osoby nieprzytomnej; - **rozpoznaje** ranę, krwotok, złamanie, oparzenie i omdlenie; - **wymienia** podstawowe zasady	- **opisuje** etapy udzielania pierwszej pomocy; - **ocenia** bezpieczeństwo miejsca zdarzenia według poznanego schematu; - **sprawdza** reakcję poszkodowanego; - **wzywa** pomoc i **przekazuje** podstawowe informacje dyspozytorowi; - **opisuje** sposób udrażniania dróg oddechowych; - **opisuje** zasady ułożenia osoby nieprzytomnej oddychającej; - **opisuje**	- **prawidłowo ocenia** bezpieczeństwo miejsca zdarzenia; - **ocenia** stan poszkodowanego; - **wykonuje** podstawowe czynności ratownicze; - **prawidłowo wzywa** pomoc; - **wykonuje** podstawowe elementy RKO na fantomie; - **układa** osobę nieprzytomną oddychającą w pozycji bezpiecznej; - **stosuje** poznane sposoby tamowania krwotoku; - **dobiera** rodzaj opatrunku	- **samodzielnie ocenia** stan poszkodowanego; - **ustala** kolejność działań ratowniczych; - **prawidłowo wykonuje** RKO; - **prawidłowo stosuje** zasady postępowania z osobą nieprzytomną; - **dobiera** właściwy sposób tamowania krwotoku; - **rozpoznaje** stany wymagające natychmiastowej pomocy; - **dobiera** sposób postępowania do rodzaju	**-samodzielnie i sprawnie udziela** pierwszej pomocy w złożonych sytuacjach; - **ustala priorytety** działań ratowniczych; - **bezbłędnie wykonuje** ćwiczenia praktyczne z zakresu RKO; - **dobiera** właściwe procedury do rodzaju zagrożenia; - **łączy** kilka procedur ratowniczych w sytuacji złożonej; - **analizuje** błędy popełniane podczas udzielania pierwszej pomocy; - **uzasadnia**

	postępowania przy zadławieniu; - **wyjaśnia** znaczenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej.	podstawowe zasady RKO; - **rozpoznaje** krwotok i **wymienia** sposoby jego zatamowania; - **opisuje** zasady postępowania przy urazach; - **wymienia** objawy udaru mózgu i zawału serca.	do rodzaju urazu; - **stosuje** zasady postępowania przy złamaniach, zwichnięciach i skręceniach; - **opisuje** postępowanie przy oparzeniach, odmrożeniach, zatruciach i porażeniu prądem.	urazu lub stanu zagrożenia życia; - **stosuje** właściwe postępowanie w przypadku zadławienia; <- **rozpoznaje** objawy zawału, udaru i napadu padaczkowego; - **uzasadnia** kolejność podejmowanych działań ratowniczych.	dobór określonych działań ratowniczych; - **demonstruje** innym osobom prawidłowe postępowanie w wybranej sytuacji; - **ocenia** poprawność wykonania czynności ratowniczych.
Kształtowanie postaw obronnych	- **definiuje** podstawowe pojęcia związane z obronnością; - **wymienia** podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas zajęć obronnych; - **rozpoznaje** podstawowe wyposażenie wykorzystywane podczas zajęć; - **wymienia** zasady bezpiecznego zachowania na strzelnicy; - **rozpoznaje** podstawowe kierunki geograficzne; - **wymienia** sposoby orientowania się w terenie; - **rozpoznaje** podstawowe znaki topograficzne.	- **wyjaśnia** znaczenie szkolenia obronnego; - **wymienia** zasady bezpiecznego zachowania na strzelnicy; - **opisuje** zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu szkoleniowego; - **rozróżnia** kierunki geograficzne; - **określa** kierunki za pomocą kompasu; - **rozpoznaje** znaki topograficzne; - **odczytuje** podstawowe informacje z mapy; - **wymienia** zasady bezpiecznego poruszania się w terenie.	- **wyjaśnia** znaczenie kształtowania postaw obronnych; - **stosuje** zasady bezpieczeństwa podczas zajęć; - **charakteryzuje** zasady szkolenia strzeleckiego; <- **stosuje** zasady bezpiecznego posługiwania się sprzętem szkoleniowym; - **posługuje się** kompasem; - **określa** kierunki geograficzne w terenie; - **interpretuje** podstawowe znaki topograficzne; - **odnajduje** wskazane miejsce na mapie; - **wyznacza** prostą trasę przejścia.	**samodzielnie stosuje** zasady bezpieczeństwa podczas zajęć obronnych; - **wykonuje** poprawnie poznane ćwiczenia praktyczne; - **sprawnie posługuje się** mapą i kompasem; - **określa** położenie obiektu w terenie; - **planuje** trasę z wykorzystaniem mapy; <- **interpretuje** informacje topograficzne; - **dobiera** sposób orientacji do warunków terenowych; - **współpracuje** z zespołem podczas ćwiczeń; - **uzasadnia** wybór określonego sposobu działania	**-samodzielnie planuje** działania w terenie; - **sprawnie wykorzystuje** mapę i kompas; - **projektuje** trasę uwzględniającą określone warunki terenowe; - **analizuje** sytuację terenową i **dobiera** odpowiednią metodę orientacji; - **ocenia** bezpieczeństwo planowanych działań; - **rozwiązuje** problemy pojawiające się podczas ćwiczeń terenowych; - **organizuje** pracę zespołu w zakresie powierzonych zadań; - **demonstruje** odpowiedzialną i bezpieczną postawę podczas zajęć praktycznych.
Profilaktyka zdrowotna	-**definiuje** pojęcie zdrowia; - **wymienia** podstawowe czynniki wpływające na zdrowie; - **wymienia** podstawowe zasady	- **wyjaśnia** znaczenie profilaktyki zdrowotnej; - **wymienia** czynniki wpływające na zdrowie fizyczne i psychiczne; -	- **wyjaśnia** zależność między stylem życia a stanem zdrowia; - **analizuje** wpływ odżywiania i aktywności	- **samodzielnie analizuje** wpływ stylu życia na zdrowie; - **wyjaśnia** zależności między aktywnością fizyczną,	- **samodzielnie i wieloaspektowo analizuje** czynniki wpływające na zdrowie; - **opracowuje** plan działań

	zdrowego odżywiania; - **wymienia** zasady higieny osobistej; - **wyjaśnia** znaczenie aktywności fizycznej; - **rozpoznaje** zachowania sprzyjające zdrowiu; - **wymienia** podstawowe zagrożenia wynikające z używania substancji psychoaktywnych; - **wymienia** podstawowe zasady higieny cyfrowej.	**opisuje** zasady prawidłowego odżywiania; - **wyjaśnia** znaczenie aktywności fizycznej; - **wyjaśnia** znaczenie snu i regeneracji; - **opisuje** zasady higieny osobistej; - **wymienia** skutki używania substancji psychoaktywnych; - **opisuje** podstawowe zasady higieny cyfrowej; - **rozpoznaje** zachowania sprzyjające zdrowiu i zachowania ryzykowne.	fizycznej na organizm; - **wyjaśnia** znaczenie snu i regeneracji; - **rozróżnia** zachowania prozdrowotne i ryzykowne; - **charakteryzuje** skutki stosowania substancji psychoaktywnych; - **opisuje** sposoby zapobiegania uzależnieniom; - **wymienia** sposoby dbania o zdrowie psychiczne; - **stosuje** zasady higieny cyfrowej; - **proponuje** działania sprzyjające zdrowemu stylowi życia.	odżywianiem, snem i zdrowiem; - **analizuje** konsekwencje zachowań ryzykownych; - **identyfikuje** czynniki zwiększające ryzyko uzależnień; - **proponuje** sposoby zapobiegania uzależnieniom; - **analizuje** sposoby radzenia sobie ze stresem; - **projektuje** zasady higieny cyfrowej dla ucznia; - **uzasadnia** znaczenie profilaktyki zdrowotnej; - **ocenia** przedstawione zachowania pod kątem ich wpływu na zdrowie.	profilaktycznych dla określonej grupy; - **analizuje** zależności między stylem życia, zachowaniami ryzykownymi i zdrowiem; - **weryfikuje** wiarygodność informacji dotyczących zdrowia; - **opracowuje** zasady zdrowego stylu życia dla rówieśników; - **projektuje** działania profilaktyczne dotyczące uzależnień i zachowań ryzykownych; - **planuje** działania promujące zdrowie w klasie lub szkole; - **uzasadnia** dobór proponowanych działań profilaktycznych; - **rozwiązuje** problemy związane z profilaktyką zdrowotną, wykorzystując wiedzę z różnych obszarów EDB.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

Ocenianiu mogą podlegać:

- odpowiedzi ustne, quizy i krótkie sprawdziany;
- karty pracy i zadania problemowe;
- zadania praktyczne, w tym ćwiczenia z pierwszej pomocy;
- projekty indywidualne i grupowe;
- prezentacje, plakaty i infografiki;

- praca w parach i grupach;
- aktywność i zaangażowanie podczas zajęć;
- samoocena i ocena koleżeńska.

Zasady oceniania

1. Ocenianie ma wspierać rozwój ucznia i motywować go do dbania o zdrowie i bezpieczeństwo
2. Ocenie podlegają przede wszystkim wiedza, umiejętności i aktywność edukacyjna ucznia.
3. Wymagania są dostosowywane do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia zgodnie z obowiązującymi przepisami.
4. Szczegółowe zasady poprawy ocen oraz klasyfikowania określają statut szkoły i wewnątrzszkolne zasady oceniania.
5. Przy ocenianiu pracy grupowej uwzględnia się indywidualny wkład ucznia oraz współpracę z zespołem.

Dostosowanie wymagań

W przypadku uczniów posiadających opinię lub orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej wymagania edukacyjne dostosowuje się do ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Dostosowanie może obejmować m.in. wydłużenie czasu pracy, uproszczenie poleceń, podział zadań na etapy, stosowanie materiałów wizualnych, dodatkowe wyjaśnienia oraz uwzględnienie indywidualnego tempa pracy.

Małgorzata Płytnik

2 – dopuszczająca	**rozpoznawać, nazywać, wymieniać, wskazywać, podawać, definiować**
3 – dostateczna	**opisywać, wyjaśniać, rozróżniać, przedstawiać, charakteryzować podstawowe elementy**
4 – dobra	**stosować, dobierać, wykonywać, klasyfikować, porównywać, interpretować, rozwiązywać typowe problemy**
5 – bardzo dobra	**analizować, uzasadniać, oceniać, dobierać rozwiązania, samodzielnie stosować wiedzę, rozwiązywać problemy**
6 – celująca	**projektować, opracowywać, planować, tworzyć, weryfikować, krytycznie analizować, syntetyzować wiedzę i stosować ją w nowych sytuacjach**